

Priekšlikumu un komentāru apkopojums par dokumentu “Konsultāciju dokuments par grozījumiem dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumos”

Nr.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
I . Jautājumi, par kuriem vienošanās ir panākta				
1.	<i>Noteikumu projekts</i>	<p>AS “Conexus Baltic Grid” Nepieciešama norma, lai pārvades sistēmas operators varētu veikt norēķinus ar sistēmas lietotāju par sistēmas lietotāja pozitīvo nebalansa daudzumu periodā no noteikumu spēkā stāšanās dienas līdz grozījumu spēkā stāšanās dienai. Papildināt noteikumus ar 173.punktu šādā redakcijā: “173.¹ Ja līdz noteikumu grozījumu pieņemšanas dienai Sistēmas lietotājam ir balansēšanas portfeļa nebalansa atlikums un nebalansa atlikums ir pozitīvs, Sistēmas lietotājs visu kopējo pozitīvo nebalansa daudzumu iekļauj pirmajā Pārvades sistēmas operatoram izrakstītajā un nosūtītajā rēķinā.”</p>	<p>Ņemts vērā Noteikumu projekts papildināts ar jaunu punktu.</p>	<p><i>173.¹ punkts</i> 173.¹ Ja līdz šo noteikumu 3.pielikuma 7.2.apakšpunkta spēkā stāšanās dienai sistēmas lietotājam ir balansēšanas portfeļa nebalansa atlikums un nebalansa atlikums ir pozitīvs, sistēmas lietotājs visu kopējo pozitīvo nebalansa daudzumu iekļauj pirmajā pārvades sistēmas operatoram izrakstītajā un nosūtītajā rēķinā.</p>

2.	<i>Noteikumu projekts</i>	<p>AS "Latvenergo" Attiecībā uz balansēšanas apjomu mazināšanu sistēmā, AS "Latvenergo" ieskatā, pašreizējie pārvades sistēmas operatora piedāvātie produkti nenodrošina maksimāli efektīvu sistēmas darbību un nebalansa apjomu mazināšanu. Lai gan saskaņā ar noteikumu 31.punktu pārvades sistēmas operatoram ir jāpiedāvā atslēdzamās virtuālās pretplūsmas jaudas produkti sistēmas ieejas un izejas punktiem no/uz Inčukalna pazemes gāzes krātuvi, tomēr līdz šim brīdim šādi produkti tirgus dalībniekiem atklātā veidā nav piedāvāti. Virtuālās pretplūsmas jaudas produkts sniegtu efektīvu rīku nebalansa apjomu mazināšanai sistēmā, attiecīgi samazinot arī sistēmas izmaksas. AS "Latvenergo" aicina pārvades sistēmas operatoru rast risinājumu un uzsākt šādu produktu piedāvāšanu.</p>	<p>Ņemts vērā Sākot ar 2017.gada 25.augustu, dabasgāzes pārvades sistēmas operators ir uzsācis virtuālās pretplūsmas pakalpojumu nodrošināšanu ieejas un izejas punktā Karksi un ieejas punktā no Inčukalna pazemes gāzes krātuves un izejas punktā uz Inčukalna pazemes gāzes krātuvi.</p> <p>Informācija par pieejamām pārtraucamām pretplūsmas jaudām, kā arī atslēdzamās virtuālās pretplūsmas jaudas produktu tarifiem pieejama sistēma operatora tīmekļa vietnē https://capacity.conexus.lv/.</p>	<i>Noteikumu projekts</i>
3.	<i>Noteikumu projekts</i>	<p>AS "Latvenergo" Attiecībā uz balansēšanas cenu mazināšanu AS "Latvenergo" uzskata, ka iespējami labākais rīks dabasgāzes cenu mazināšanai ir</p>	<p>Ņemts vērā Regulatora 2013.gada 26.jūnija lēmuma Nr.1/4 "Tīkla kodekss", kas nosaka elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora</p>	<i>Noteikumu projekts</i>

		<p>konkurences veicināšana dabasgāzes balansēšanas pakalpojumu tirgū. AS "Latvenergo" kā tirgus dalībnieks būtu ieinteresēts balansēšanas pakalpojumu sniegšanā pārvades sistēmas operatoram, ja tie tiktu iepirkti operatīvi (nākošās dienas, kārtējās dienas ietvaros) atklātā un nediskriminējošā procedūrā, jo AS "Latvenergo" rīcībā ir gan finanšu, gan arī tehniskie resursi (krājumi, patēriņa vadība) šādu pakalpojumu nodrošināšanai.</p>	<p>tiesības un pienākumus, sniedzot balansēšanas pakalpojumu, 74.punkts paredz, ka pārvades sistēmas operators slēdz līgumus par elektroenerģijas iepirkšanu un pārdošanu elektroenerģijas sistēmas balansēšanas nodrošināšanai, ievērojot taisnīguma, atklātības un vienlīdzības principus. Elektroenerģijas pārvades sistēmas operators pats nosaka iepirkuma veidu un operativitāti.</p> <p>Līdzīgs regulējums ir noteikts noteikumos attiecībā uz dabasgāzes pārvades sistēmas tehnisko balansēšanu. Noteikumi paredz, ka dabasgāzes pārvades sistēmas operators pērk dabasgāzi no <u>publiskā iepirkuma procedūrā izvēlētiem dabasgāzes tirgotājiem</u> vai pārdod <u>publiskā iepirkuma procedūrā izvēlētiem dabasgāzes tirgotājiem</u> dabasgāzi, lai nodrošinātu pārvades sistēmas tehnisko balansēšanu. Dabasgāzes pārvades sistēmas operators AS "Conexus Baltic Grid" ir izsludinājis atklātu</p>	
--	--	---	--	--

			<p>konkursu “Par pārvades sistēmas tehniskās balansēšanas pakalpojuma nodrošināšanu un dabasgāzes iegādi akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid” tehnoloģiskajām vajadzībām, zudumu segšanai un dabasgāzes iegādi gazificētajiem objektiem”, kas cita starpā paredz arī balansēšanas pakalpojuma sniegšanas pārvades sistēmas operatoram iepirkumu (http://www.conexus.lv/docs/procurements/TehBal_Pakalpojums_Nolikums.pdf)</p> <p>Pretendentam piedāvājums un tam pievienotie dokumenti jāiesniedz AS “Conexus Baltic Grid”, Aristida Briāna ielā 6, Rīgā, LV-1001, līdz 2017.gada 15.septembrim plkst. 10.00.</p> <p>Ņemot vērā, ka dabasgāzes tirgus ir nesen uzsācis darbību, pārvades sistēmas operators, lai sekmīgi darbotos tirgū, pašlaik paredz balansēšanas pakalpojuma sniedzējiem pienākumu sniegt operatoram informāciju par dabasgāzes pārdošanas un pirkšanas cenu</p>	
--	--	--	--	--

			nākamajā mēnesī.	
4.	<i>Noteikumu projekts</i>	<p>AS “Latvenergo” AS “Latvenergo” vērš uzmanību uz nepieciešamajiem uzlabojumiem saistībā ar Regulatora 2017.gada 13.aprīļa lēmumā Nr.1/17 “Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi” noteikto krātuves rezervēšanas kārtību. Patlaban krātuves jaudas rezervēšana notiek atbilstoši minētā lēmuma 3.pielikumam, kas paredz gan informatīvas papildu informācijas iesniegšanu (iesūknēšanas un izņemšanas grafiks, ziņas par krātuves lietotāju), gan arī nepieciešamību pēc fiziska dokumenta parakstīšanas katru reizi, kad krātuvē tiek rezervēts papildu apjoms, pretstatā salīdzinoši ērtajai datu apmaiņas sistēmai, kurā tiek veiktas sistēmas jaudas rezervācijas. AS “Latvenergo” ieskatā, vienotajam pārvades sistēmas un krātuves operatoram nevajadzētu rasties ievērojamiem šķēršļiem, lai arī krātuves jaudu rezervēšanu varētu nodrošināt analogiskā procesā, kādā šobrīd tiek veikta pārvades</p>	<p>Nemts vērā Izmaiņas Regulatora 2017.gada 13.aprīļa lēmumā Nr.1/17 “Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi” paredzētas pēc tam, kad tiks pabeigts pētījums ”Inčukalna gāzes krātuve – krātuves palielinātas elastības un krātuves kā stratēģiskās gāzes krātuves izmantošanas izpēte”. Paredzēts, ka viens no pētījuma priekšlikumiem noteiks, kā ieviest Inčukalna pazemes gāzes krātuves jaudas rezervēšanas elektronisku procedūru.</p>	<i>Noteikumu projekts</i>

		sistēmas jaudas rezervēšana.		
5.	<p><i>Noteikumu 3.pielikuma 7.2, 7.3. un 7.7.punkts</i></p> <p>7. Norēķini par nebalansu</p> <p>7.2. Ja pārskata periodā vismaz vienā balansēšanas periodā ir fiksēts Sistēmas lietotāja balansēšanas portfeļa nebalanss, kas ir radījis dabasgāzes pārpalikumu pārvades sistēmā, uzskatāms, ka Sistēmas lietotājs ir pārdevis dabasgāzi Pārvades sistēmas operatoram, un Pārvades sistēmas operators pārpalikumu uzskaita un attiecina kā Sistēmas lietotāja dienas nebalansa maksas kredītu. Sistēmas lietotāja dienas nebalansa maksas kredītu sistēmas operators attiecina uz nākamajiem pārskata periodiem, un kalendārā gada beigās vai Līguma laušanas gadījumā Puses veic savstarpējos norēķinus.</p> <p>7.3. Sistēmas lietotājam par pārskata periodā aprēķināto nebalansu ir jānorēķinās līdz pārskata mēnesim sekojošā mēneša 15.datumam.</p> <p>7.7. Ja Sistēmas lietotājs nesamaksā</p>	<p>AS "Latvenergo"</p> <p>AS "Latvenergo" norāda, ka eksistējošā kārtība, kurā pārvades sistēmas operators nenorēķinās ar sistēmas lietotāju par tā nebalansa dabasgāzes apjomu, bet uzskaita to un attiecina kā sistēmas lietotāja dienas nebalansa maksas kredītu, nav pieredzēta nevienā Baltijas valstī ne dabasgāzes tirgū, ne elektroenerģijas tirgū. Līdz ar to AS "Latvenergo" ierosina grozīt noteikumu 3.pielikuma 7.2, 7.3. un 7.7.punktu un izteikt tos sekojošā redakcijā:</p> <p><i>"7.2. Ja pārskata periodā vismaz vienā balansēšanas periodā ir fiksēts Sistēmas lietotāja balansēšanas portfeļa nebalanss un nebalansa daudzums ir pozitīvs, Sistēmas lietotājs par pārskata periodu</i></p>	<p>Nemts vērā</p> <p>Noteikumu 3.pielikuma 7.punkta prasības precizētas, paredzot, ka negatīva nebalansa daudzuma gadījumā, Pārvades sistēmas operators izraksta Sistēmas lietotājam rēķinu par visiem pārskata periodā fiksētajiem negatīvā nebalansa daudzumiem un pozitīva nebalansa daudzuma gadījumā Sistēmas lietotājs izraksta rēķinu Pārvades sistēmas operatoram par visiem pārskata periodā fiksētajiem negatīvā nebalansa daudzumiem. Gan Pārvades sistēmas operatoram, gan Sistēmas lietotājam par pārskata periodā aprēķināto nebalansu jānorēķinās līdz pārskata mēnesim sekojošā mēneša 15.datumam. Ja norēķins netiek veikts noteiktajā termiņā Puses var</p>	<p><i>Noteikumu 3.pielikuma 7.2, 7.3. un 7.7.punkts</i></p> <p>7.1. Ja pārskata periodā vismaz vienā balansēšanas periodā ir fiksēts Sistēmas lietotāja balansēšanas portfeļa nebalanss un nebalansa daudzums ir negatīvs, Pārvades sistēmas operators izraksta Sistēmas lietotājam rēķinu par visiem pārskata periodā fiksētajiem negatīvā nebalansa daudzumiem un līdz pārskata periodam sekojošā mēneša 10.datumam nosūta to uz Līgumā norādīto Sistēmas lietotāja elektroniskā pasta adresi. Par rēķina saņemšanas dienu tiek uzskatīta tā nosūtīšanas diena.</p> <p>7.2. Ja pārskata periodā vismaz vienā balansēšanas periodā ir fiksēts Sistēmas lietotāja balansēšanas portfeļa nebalanss un nebalansa daudzums ir pozitīvs, Sistēmas lietotājs izraksta Pārvades sistēmas operatoram rēķinu par visiem pārskata periodā fiksētajiem pozitīvā nebalansa daudzumiem un</p>

	<p>par pārskata periodā aprēķināto nebalansu Līguma 7.3.punktā noteiktajā termiņā, Pārvades sistēmas operators aprēķina Sistēmas lietotājam nokavējuma procentus 0,15% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavēto dienu. Nokavējuma procentus Pārvades sistēmas operators aprēķina reizi mēnesī un kopā ar citu informāciju norāda rēķinā par pārskata periodā aprēķināto nebalansa maksu.</p>	<p><i>izraksta un nosūta Pārvades sistēmas operatoram rēķinu līdz mēneša 10.datumam uz Līgumā norādīto Pārvades sistēmas operatora elektroniskā pasta adresi. Par rēķina saņemšanas dienu tiek uzskatīta tā nosūtīšanas diena.“</i></p> <p><i>7.3. Pārvades sistēmas operatoram un Sistēmas lietotājam par pārskata periodā aprēķināto nebalansu ir jānorēķinās līdz pārskata mēnesim sekojošā mēneša 15.datumam vai Puses vienojas par savstarpējo norēķinu ieskaitu.”</i></p> <p><i>7.7. Ja Sistēmas lietotājs vai Pārvades sistēmas operators nesamaksā par pārskata periodā aprēķināto nebalansu Līguma 7.3.punktā noteiktajā termiņā, Pārvades sistēmas operators vai Sistēmas lietotājs aprēķina nokavējuma procentus 0,15% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavēto dienu. Nokavējuma procentus</i></p>	<p>aprēķināt nokavējuma procentus 0,15% apmērā.</p>	<p>līdz pārskata periodam sekojošā mēneša 10.datumam nosūta to uz Līgumā norādīto Pārvades sistēmas operatora elektroniskā pasta adresi. Par rēķina saņemšanas dienu tiek uzskatīta tā nosūtīšanas diena.</p> <p>7.3. Puses var vienoties par savstarpējo norēķinu ieskaitu. Pārvades sistēmas operators un Sistēmas lietotājs par pārskata periodā aprēķināto nebalansu norēķinās līdz pārskata mēnesim sekojošā mēneša 15.datumam.</p> <p>7.7. Ja Sistēmas lietotājs vai Pārvades sistēmas operators nesamaksā par pārskata periodā aprēķināto nebalansu Līguma 7.3.punktā noteiktajā termiņā, Pārvades sistēmas operators vai Sistēmas lietotājs aprēķina nokavējuma procentus 0,15% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavēto dienu. Nokavējuma procentus aprēķina reizi mēnesī un kopā ar citu informāciju norāda rēķinā par pārskata periodā aprēķināto nebalansa maksu.</p>
--	---	---	---	--

		<i>aprēķina reizi mēnesī un kopā ar citu informāciju norāda rēķinā par pārskata periodā aprēķināto nebalansa maksu.”</i>		
II . Jautājumi, par kuriem vienošanās nav panākta				
1.	<i>Noteikumu projekts</i>	<p>AS "Latvenergo"</p> <p>Būtisks aspekts balansēšanas apjoma mazināšanai būtu reālajam laikam pietuvinātas informācijas nodrošināšana tirgus dalībniekiem par to tirdzniecības portfeļa nebalansu, kas ļautu savlaicīgāk pielāgoties dabasgāzes patēriņa izmaiņām, mazinot nebalansa apjomus un attiecīgi izmaksas. AS "Latvenergo" ierosina noteikumos noteikt pienākumu pārvades sistēmas operatoram nodrošināt iespēju publicēt interneta vietnē reālā laikā (ne vēlāk kā 2 stundas pēc kārtējās stundas) Latvijas dabasgāzes dienas patēriņa plānu un faktu.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Atbilstoši Komisijas 2014.gada 26.marta Regulā (ES) Nr.312/2014, ar ko izveido tīkla kodeksu gāzes balansēšanai pārvades tīklos (turpmāk – BAL NC), noteiktajam dalībvalstis attiecībā uz informēšanas modeli var ieviest:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pamatvariantu - informēšanas modelis, kurā informāciju par retāk nekā ik dienas mērītajām izvadēm veido nākamās dienas un tekošās dienas prognozes; – 1. variantu - informēšanas modelis, kurā informācija par retāk nekā ik dienas mērītajām izvadēm un ik dienas mērītajām izvadēm pamatojas uz sadalījumu starp gāzes dienā mērītajām plūsmām; – 2. variantu -informēšanas 	<i>Noteikumu projekts</i>

			<p>modelis, kurā informācija par retāk nekā ik dienas mērītajām izvadēm ir nākamās dienas prognoze.</p> <p>Baltijas valstu dabasgāzes pārvades sistēmas operatori šobrīd strādā pie pamatvarianta kā reģionā izmantojamā informēšanas modeļa. Savukārt AS “Latvenergo” priekšlikums pēc būtības atbilst 1.variantam.</p> <p>Turklāt pārvades sistēmas operatora rīcībā nav precīzu un efektīvu līdzekļu, kā varētu informēt sistēmas lietotājus par katra sistēmas lietotāja balansēšanas portfeļa nebalansu. Šādi dati ir sadales sistēmas operatora vai dabasgāzes gala lietotāja rīcībā, īpaši, par patēriņu tādās dabasgāzes patēriņa vietās, kurās mērījumi tiek veikti biežāk nekā reizi dienā (intra-day metered sites).</p>	
--	--	--	---	--

Niedrīte 67097230